

#DKVILD
SAMMEN OM ET VILDERE DANMARK

Projektindstilling til:

Danmarks VILDESTE kommune

LANGELAND
KOMMUNE

Finale grønbogen

Kommunenavn:

Langeland kommune

Kontaktperson(-er):

Rikke Fink og Astrid Ejlersen

Jeres VILDE projektside:

[Danmarks Vildeste Kommune \(langelandkommune.dk\)](http://Danmarks Vildeste Kommune (langelandkommune.dk))

Finaleprojektets titel/overskrift:

Vild med Langeland

Inspirations- og biodiversitetshave

Kort beskrivelse af projektet:

Vild med Langeland dækker over en lille paraply af projekter som har til formål at inspirere borgere og gæster på Langeland til en mere vild (mere biodiversitet) tilgang til pasning af haver, vejkanter, legepladser, grønne arealer mm.

Flagskibet er vores Inspiration- og biodiversitetshave ved rådhuset i Rudkøbing. Her er en tidligere græsplæne omdannet til bede og vandhuller, ydermere inspireret af det særlige landskab på Langeland, med de unikke hatbakker. Udover omdannelse af haven, har kommune iværksat projekter med artsrig vejkant, naturnær pleje af grønne arealer f.eks. legepladser og fællesarealer ved boligområder. Sidst men ikke mindst har kommunen opsagt sine forpagtningskontrakter, med henblik på at genudbyde dem, med vilkår om mere naturnær drift. (f.eks. overgang fra agerbrug til arealer udlagt til slæt eller afgræsning.

Hvorfor skal netop dette projekt og jeres kommune kåres som Danmarks VILDESTE:

Langeland Kommune er generelt udfordret i forhold til resurser, derfor har det været nødvendigt at tænke kreativt og udnytte enhver lavthængende frugt. Alligevel er det lykkedes at skaffe politisk opbakning til at igangsætte en antal tiltag. Det viser at hvor der er vilje er der en vej. Det vil være af stor betydning, både politisk, men også for de borgere som har bidraget til udvikling af projekterne hvis det bliver belønnet med den anerkendelse der ligger i at bliver kåret som Danmarks vildeste.

Beskriv hvordan projektet lever op til de overordnede bedømmelseskriterier

- **Nytænkende:** Det er nytænkende at omdanne en bynær allerede eksisterende have til et eldorado for biodiversitet og samtidig et landskab som kan formidle Langeland. Vi har blandt andet små bakker formet som "hatbakker", hvor vi har etableret bede med overdrevsvegetation, på den måde kan man både formidle landskabet og naturtyperne. Det hører med til historien at der flere gange har været forslag om at anvende arealet til parkeringspladser, da der jævnligt mangler ledige parkeringspladser ved Rådhuset. Denne tanke er nu endegyldigt opgivet. I stedet er der fokus på at støtte ansatte i at cykle på arbejde.
- **Engagerende** Arbejdet med etablering af rådhushaven er gennemført i samarbejde med en stor gruppe af engagerede borgere. Herunder repræsentanter for Danmarks Naturfredningsforening, Langelands biavlere, Langeland Kommunes grønne råd, lokale – men internationalt anerkendte kunstnere mm.

- **Vedvarende:** udpegning af artsrige vejkanter er vedvarende, ligesom inspirations- og biodiversitetshaven er en blivende foranstaltning. Der vil blive indgået 5-årige kontrakter for de bortforpagtede arealer, med mulighed for op til 5 års forlængelse. Umiddelbart er det altså tænkt som en blivende foranstaltning at kommunes arealer udelukkende anvendes til afgræsning eller høslæt. Desuden bliver der indsat vilkår om at der ikke må anvendes pesticider eller handelsgødning.
- **Stort** Da det alle forpagtede arealer, ejet af Langeland Kommune, som indgår i projektet, må det beskrives som stort.
- **Intelligent** Idet en stor idegruppe har stået bag udviklingen af inspirations- og biodiversitetshaven, må projektet med rette kunne beskrives som intelligent. Her er adskillige elementer af genbrug og genanvendelse, ligesom der er trukket elementer fra Langelands særegne natur og kultur ind i projektet. Her er kvashegn opbygget af hassel fra en af Langelands stævningsskove. Her er bede fyldt med de vilde planter man møder på overdrev, strandenge og moser på Langeland.

Hvilken læring har kommunekonkurrencen givet, som kan bruges fremadrettet i kommunens(-ernes) naturindsatser?

Projektet har været med til at uddanne både ansatte ved kommunen, og borgere. Overskriften har givet mulighed for dialog om natur og biodiversitet. Ikke mindst de ansatte ved kommunens vej og park, har været under en læringsproces. Det kræver tilvænning at gå væk fra den traditionelle opfattelse af hvornår et arbejde er pænt og udført ordentligt.

Beskriv/illustrer kommunens bedste, billigste og delbare VILDE råd, som andre kommuner kan lade sig inspirere af:

Husk at skynde sig langsomt, lav velovervejede beslutninger. Husk at måske bor der allerede nogen i forvejen. (altså der er allerede dyr eller planter som lever i området). Vi startede projektet ved inspirations- og biodiversitetshaven, med en forventning om at rydde noget eksisterende krat. Men blev heldigvis gjort opmærksom på at det jo netop var der hvor der allerede var skjulesteder for det vilde liv.

Langeland Kommune har selv designet skilte med teksten "artsrig vejkant".

Kvashegn fra stævningskov, bæk opbygget af sten og træ, samt eldorado af blomstrende urter. placeret klos op ad Langelands Rådhus.

Kaprifolie, kvashegnet vil blive delvist dækket af duftende kaprifolier, til glæde og gavn for insekter og fugle, både som føde og gemmesteder.

Bænken, som også er designet af Alfio Bonanno. Indbyder til et hvil i haven. Lige midt imellem duftende krydderurter og summende bier.

Er der lokale ildsjæle i kommunen, hvis indsatser I ønsker at fremhæve?

Alfio Bonanno. Arbejdede fuldkommen gratis i uger, for at omdanne rådhushaven til et landskab, dels inspireret af Langelands hatbakker og Langeland som fiskersamfund. Indtænkte genbrug af gamle fiskenet til genanvendelse som kompostbeholder i haven.